

LBRIS

We know
books

LAILA IBRAHIM

**ȘOAPTA
LIBERTĂȚII**

Traducere din limba engleză
DANIELA TRUȚIA

LITERA

București

Sunt de acord că actuala invazie de forță de muncă chinezească (nu se poate numi imigrație în adevăratul sens al cuvântului, fiindcă nu vin femei și copii) este dăunătoare și trebuie descurajată. Experiența noastră cu rasele inferioare – cum ar fi negrii și indienii – nu este încurajatoare.

RUTHERFORD B. HAYES – Președintele SUA

CAPITOLUL 1

Un sat ancestral

Provincia Guangdong, China

Martie 1923

Înainte să deschidă ușa, Mei Ling se întoarse să-și mai privească o dată familia. Înghițindu-și nodul din gât, zăbovi cu privirea asupra fiecăruia, ca să-și întipărească chipul lor în cutele memoriei. Curând aveau să se despartă, poate pentru totdeauna.

Jah Jeh, sora lui Mei Ling în vârstă de 19 ani, stătea cuibărită ca o pasăre rară între părinții lor. Părul ei lung și strălucitor era pieptănat pe spate și prins cu un pieptene elegant. Ușoara îmbujorare a obrazilor ei palizi era singurul semn de zbucium interior ce răzbătea pe chipul ei calm și imobil. Ochii întunecați ai lui Fuchan trădau înfrângerea, în timp ce ochii lui Mah-ma oglindeau mândrie și o voință de oțel.

O singură privire de jur-împrejurul camerei era de ajuns ca să-i arate lui Mei Ling cât de mult decăzuse familia lor. Masa dată cu lac negru și strălucitor, așezată pe podeaua veche și prăfuită, părea un giuvaier într-o cocină de porci. Pergamente

elegante atârnau pe pereții de lemn șlefuiți grosolan. La fel ca în cazul a nenumărate alte familii din provincia Guangdong, triplul flagel al războiului, foametei și bolilor îi lipsise treptat de orice mijloace de trai, până când nu le mai rămăsese altă soluție decât s-o dea pe iubita lor Jah Jeh unui străin.

Cu ani în urmă, Mah-ma pregătise o cu totul altă cale pentru cele două fiice ale ei. Se confruntase cu disprețul vecinilor atunci când nu le înfășase picioarele, lăsând fetițele – născute atât de aproape una după alta încât erau luate drept gemene – să alerge liber toată copilăria lor.

Insistase ca fetele să primească o educație la fel de bună ca și fiii ei, mergând până în într-acolo încât să le trimită la școală pe vremea când locuiau la oraș. Și aceasta fusese o decizie radicală. Nu știau dacă acea decizie, luată cu mult timp în urmă, avea să le sporească sau să le reducă șansele unor căsătorii avantajoase.

Pe măsură ce situația lor financiară se deteriorase în ultimii doi ani, întrebările pe care și le puneau familia oglindeau lupta care se dădea în țara lor: să-și păstreze vechile tradiții sau să se adapteze la nou? Fuchan, profesor și om cu carte, susținea practicile confucianiste din copilăria lui, convins că, dacă le respecta, strămoșii vor interveni. Cu fiecare obstacol ivit în calea lui, ardea tot mai multă tămie și aducea tot mai multe ofrande. Dar spiritele nu puteau face față prafului de pușcă al câinilor războiului ahtiați de putere, nici lăcomiei invadatorilor străini care sfârtecau China pentru propriul profit. Toate rugăciunile tatălui ei către străbuni nu contau în fața setei de averi provenite din controlul importului și exportului de mărfuri.

Astfel se ajunsese în acest punct: Fuchan urma să parcurgă șarada negocierilor cu pețitoarea care aștepta în spatele ușii. Dar când nu mai ai alte opțiuni, nu poți veni cu argumente, nu-ți rămâne decât să accepți termenii care ți-au fost oferiți.

Mei Ling credea că deja își pierduse orice speranță, totuși în sufletul ei încă pâlpâia o vagă rază de lumină. Acest moment însemna și posibilitatea ca Jah Jeh să rămână în viața lor,

să se mărite într-o familie care să locuiască în apropiere și care să-i permită să-i viziteze.

Ahma, mama lui Fuchan, o privi lung pe Mei Ling. Părul ei alb era prins strâns la spate într-un coc și ochii ei negri erau înconjuțați de riduri. Amândouă traseră aer în piept în același moment, apoi Ahma înclină din cap. Era timpul ca Mei Ling să deschidă ușa.

Martie era cea mai frumoasă lună a anului, dar priveliștea dimineții de primăvară din cadrul ușii nu-i oferea lui Mei Ling nicio bucurie. Aerul răcoros care pătrunse în cameră odată cu intrarea pețitoarei nu reuși să-i limpezească haosul din suflet. Mei Ling rămase în picioare lângă ușa deschisă și se înclină în semn de bun venit în fața salvatoarei care avea să-i distrugă familia. Femeia, care știa că nu are nicio treabă cu Mei Ling, trecu pe lângă ea fără s-o salute.

Cu mâna tremurând, Fuchan o invită pe bătrână să se așeze pe locul de onoare. Mah-ma turnă ceai parfumat în două cești. Mei Ling se postă lângă scaunul bunicii Ahma, adulmecând aroma îmbietoare. Și-l închipui pe fratele ei mai mic ascultând din bucătărie, unde nu putea fi văzut. La cei 10 ani ai lui, înțelegea că e o situație importantă pentru familie, dar nu și toate implicațiile acestei întâlniri.

Mei Ling se uită la Jah Jeh. În ochii surorii ei citi teamă, dar și acceptare și resemnare. Își mută privirea la pețitoare. Bătrâna sorbi din ceai și încuviință din cap cu un surâs crispat. Așteptarea aceea tăcută era insuportabilă.

Fuchan își dres glasul. Femeia ridică din sprânceana dreaptă. Deodată Mah-ma dădu de câteva ori din cap în semn de înțelegere, apoi privi scurt în jos la mâna lui Fuchan. El părea pierdut, la fel ca în ziua când fratele cel mare al lui Mei Ling își dăduse ultima suflare. Apoi Fuchan pricepu ce-i sugera soția lui. Scoase o monedă din pungă și o puse pe suprafața neagră a mesei. Trebuiau să plătească fie și pentru a afla propunerea.

Bătrâna duse ceașca la piept, ținând-o cu amândouă mâini-le. Ridică din umeri, desprinzând ușor două degete de ceașcă. Fuchan oftă și mai puse o monedă pe masa din fața lui. Femeia privi țintă monedele. Cum el nu schița niciun gest, Mah-ma se aplecă și împinse monedele către femeie.

Acum că monedele erau chiar în fața ei, femeia își schimbă imediat atitudinea și spuse:

– Aduc vești bune pentru onorabila voastră familie.

– Vă suntem recunoscători pentru serviciile, răspunse Mah-ma. Vă rog să ne spuneți veștile.

– Am găsit un soț potrivit pentru fiica voastră cea mare. De curând a rămas văduv și-și caută altă soție.

Un văduv. Putea fi bătrân, cu mulți copii. Mei Ling deveni atentă la vorbele și expresia femeii, încercând să ghicească ce se ascundea în spatele lor.

– Are un singur fiu, în vârstă de doi ani. Soția i-a murit... Femeia șovăi, căutându-și cuvintele. Cu foarte puțin timp în urmă.

Un singur copil însemna că probabil era tânăr.

– E născut în Anul Boului, ceea ce-l face foarte potrivit pentru fiica voastră născută în Anul Iepurelui, zâmbi femeia.

Mei Ling făcu un calcul în minte. Bărbatul era fie cu doi, fie cu paisprezece ani mai mare decât Jah Jeh. Nici nu voia să se gândească că ar fi putut fi cu douăzeci și șase de ani mai mare, dar mai existaseră astfel de cazuri. Studie atent chipul femeii, străduindu-se să descopere cât mai multe informații despre soarta surorii ei.

Unde locuiește? Chiar și cu mijloacele moderne de transport și visul că războiul se va termina, distanța conta la fel de mult ca filosofia. Odată încheiată căsătoria, multe femei își vedeau arareori familiile sau poate chiar deloc. Soacrele tradiționale pretindeau ca nurorile lor să se comporte ca și cum propriile familii ar fi murit. Mei Ling se rugă în gând ca noua familie a lui Jah Jeh să nu-i impună să le fie devotată numai lor.

– E negustor, declară femeia, vizibil încântată să le dezvăluie acest amănunt.

Mei Ling se duse cu gândul la posibilele locuri de reședință: Shanghai sau Hong Kong. Măcar de ar fi Hong Kong, la numai două zile distanță și nu îndepărtatul Shanghai. Deși mulți negustori preferau ca familiile lor să trăiască în satul lor de baștină, alături de bătrâni, nu împreună cu ei în orașele aglomerate.

Tonul femeii deveni sfidător.

– E *Gam Saan Haak*¹, zise ea.

Mei Ling simți cum i se strânge stomacul. *Muntele de Aur.* Bărbatul locuia în California.

– Poate că fiica noastră va locui în satul lui din provincia Guangdong, așa cum decid mulți *Gam Saan Haak*? întrebă Mah-ma, dând glas speranței arzătoare a lui Mei Ling.

Femeia clătină din cap, se uită la Jah Jeh cu oarecare compătimire și răspunse:

– Are trei bilete pentru călătoria de întoarcere de la Hong Kong în Statele Unite.

Fuchan icni audibil. Mah-ma se crispa la față. În ochii surorii lui Mei Ling sclipi un fulger de durere.

California. Cale de o viață până acolo.

– Americanii și-au modificat legile ca să limiteze călătoriile bărbaților chinezi între State și China pentru a-și vizita familiile. Așa că toți se grăbesc să-și aducă soțiile și copiii în California înainte ca legea să intre în vigoare. S-a terminat cu vechea practică a familiilor aici și a soților acolo.

Mei Ling simți un nod în gât de spaimă și durere. Sora ei pleca din China, probabil pentru totdeauna. O cuprinse o asemenea amețelă încât se sprijini de scaunul bunicii ca să-și revină. Simți cum mârâie Dragonul ei interior. Trase aer în piept ca să-l liniștească.

– Când...? izbucni Jah Jeh, încalcând regulile.

¹ Imigrant chinez în California

– Vaporul pleacă peste zece zile, răspunse pețitoarea. Trebuie să decideți azi... de fapt, acum.

Mei Ling o strânse de umăr pe bunica ei. Simți degetele ei reci bătând-o ușor pe mână.

– Dacă refuzați, am întâlnire cu altă familie. După cum vă imaginați, omul e nerăbdător să-și rezolve problema.

În încâpere se așternu o tăcere posomorâtă. Mei Ling avu senzația că i se umple stomacul cu noroi. Când simți că nu mai suportă tăcerea, întrebă plină de respect:

– Cum îl cheamă?

Femeia întoarse capul, o măsură pe Mei Ling din cap până în picioare, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară, apoi răspunse:

– Chinn Kai Li.

Un început puternic. Un nume plin de forță, foarte potrivit pentru Jah Jeh, sora ei cea timidă, născută în Anul Iepurelui.

– Mai este o chestiune cu care trebuie să fiți de acord.

Femeia își îndreptă din nou atenția spre părinții lui Mei Ling.

– Fiica voastră trebuie să fie o „soție pe hârtie“.

Lui Fuchan îi căzu fața. *Soție pe hârtie.* Sora ei va trebui să-și ia identitatea unei străine, să devină cu totul altă persoană ca să trăiască în California.

– Restricțiunile din Statele Unite privind imigrația chineză intră în vigoare în luna mai, explică femeia. Cum el e negustor, a reușit să obțină viză pentru soție și pentru copil, în schimbul unei sume considerabile. Din păcate, prima lui soție a murit în timp ce el călătorea spre China. Numele de pe viză nu poate fi schimbat până la plecarea vaporului. Din motive de imigrare, fiica voastră trebuie să se dea drept Wong Lew She.

Mah-ma privi scurt de la pețitoare la fiica ei cea mare.

– Trebuie să renunțe la numele ei? întrebă Fuchan.

– Doar pe hârtie, îl liniști femeia. Asta nu înseamnă nimic.

– Sunteți sigură că autoritățile americane nu vor sesiza nimic?

Femeia îl fulgeră din priviri.

– Vă asigur că-mi cunosc bine meseria! Dacă nu aveți încredere în mine, atunci am încheiat discuția.

Dădu să se ridice în picioare.

– Vă rog... o imploră Mah-ma. Suntem doar niște părinți îngrijorați. Vă cerem iertare.

Femeia se lăsă din nou pe scaun. Pe chip i se citea satisfacția. Știa că-și atinsese scopul. Cu privirea îndurerată, Fuchan puse opt monede pe masă și le împinse în direcția femeii. Ea dădu încet din cap.

– Am să-i dau vestea cea bună lui Chinn Kai Li. Va fi mulțumit de alegerea asta. Picioarele lotus¹ și știința de carte sunt însușiri importante pentru o soție la San Francisco. Va fi o căsnicie reușită. Mă întorc peste două zile, dimineața, ca s-o însoțesc pe fiica voastră la Guangzhou pentru nuntă.

Două zile! Nu era de mirare graba asta, era obișnuit ca nunțile să aibă loc așa de repede. Dar era greu de acceptat că viața lui Mei Ling se va schimba pentru totdeauna atât de curând. Mei Ling se uită la sora ei.

Obrajii lui Jah Jeh erau îmbujorați de emoție. California era aproape un loc de basm. Mei Ling nu știa dacă să creadă tot ce auzise despre acele locuri, poveștile exagerate despre averi câștigate într-o clipă sau relatările dramatice despre comportamente abuzive. Știa însă că cel mai probabil nu-și va revedea niciodată sora și gândul acesta îi dădea o senzație de greutate.

Pețitoarea sorbi și ultimul strop de ceai. Puse jos ceașca cu mare grijă și se ridică să plece. Mei Ling se duse să deschidă ușa femeii care le distrugea viața și totodată asigura existența surorii ei.

Femeia se opri în prag și spuse:

¹ Tradiție constând în legarea picioarelor fetițelor încă de la vârste foarte mici. A început în timpul Dinastiei Song și a ținut mai mult de 1000 de ani. Practica a fost interzisă abia în 1911.